

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER

INHOUDELIJKE VERBETERING

GOEDGEKEURDE ONDERDELEN ▶

Onderhouden en afstellen arbeidsmiddelen

Teerhoudend asfalt

Minerale vezels

GEBRUIKEN GEKEURDE ARBEIDSMIDDELEN ▶

Werkbakken en Werkplatforms

DIESELMOTOREMISSIES ▶

Wettelijke grenswaarde vastgesteld

PROMOTIE

JAARCONGRES ▶

'Stimuleer je medewerkers tot veilig en gezond werken'

BEDRIJFSINTERNE COMMUNICATIE ▶

Themabladen met cartoons

INZET MIDDELEN ▶

Nieuwsbrieven

Sociale media

VEILIG & GEZOND WERKEN

BERICHTEN OVER HET CORONAVIRUS ▶

PROTOCOL AFVALSECTOR ▶

WEEK VAN DE VEILIGHEID 2020: AFSTAND HOUDEN ▶

STICHTINGSZAKEN

HUISHOUDELIJKE MEDEDELINGEN ▶

FINANCIËLE TERUGBLIK ▶

NIEUWE WERKWIJZE ▶

VOORWOORD

2020 zullen we niet snel vergeten. Het jaar dat een virus de hele wereld in zijn greep kreeg. Meteen na de uitbraak van het coronavirus in Nederland namen de leden van onze achterbannen hun verantwoordelijkheid. Door de coronapandemie stond veilig en gezond werken scherper op het netvlies dan ooit. Onze mannen en vrouwen moesten door, het afval kon niet op straat blijven staan of worden opgeslagen. En wat hebben ze dat voortreffelijk gedaan. Natuurlijk hebben we de nodige maatregelen getroffen. Voorkomen moest worden dat medewerkers besmet raakten met het virus en de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar kwam. Dat is niet of nauwelijks gebeurd. Ik vind dat een knappe prestatie.

De sector pakte in het voorjaar van 2020 de handschoen op en maakte een protocol voor werken in de anderhalvemetersamenleving. Met de maatregelen in het Protocol Afvalsector kunnen organisaties in de branche het werk veilig en gezond voortzetten. Het bestuur van de Stichting Arbocatalogus Afvalbranche heeft besloten het protocol op te nemen in de Arbocatalogus Afvalbranche. Daarmee zorgen we ervoor dat de werking van de maatregelen wordt geëvalueerd en de inhoud van het protocol actueel blijft. Dat maakt het ook bruikbaar bij eventuele toekomstige pandemieën.

Natuurlijk is het werk aan de inhoud van de Arbocatalogus Afvalbranche ook gewoon doorgegaan, maar veel dingen konden niet in 2020. We konden geen films over goedgekeurde onderdelen maken, we stonden vorig jaar niet met een stand op de Vakbeurs Recycling. Gelukkig konden we ons jaarcongres wel organiseren, al was het online, en vonden de bedrijven dat de Week van de Veiligheid door moest gaan. Veilig en gezond werken is altijd belangrijk, ongeacht de omstandigheden. En zo is het. We werken veilig of niet, ook in coronatijd. Ik wens dat we samen veilig en gezond snel uit deze pandemie komen.

Michaël van Hulst, Voorzitter Stichting Arbocatalogus Afvalbranche

DE ARBOCATALOGUS AFVALBRANCHE

In de Arbocatalogus Afvalbranche zijn afspraken voor veilig en gezond werken vastgelegd, die zijn gebaseerd op de praktijk en de ervaring van de werknemers binnen de afvalbranche zelf.

Het streven is de arbocatalogus dé algemene standaard te laten zijn voor veilig en gezond werken binnen de branche, die ook is geaccordeerd door de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW). Het is de bedoeling dat de achterbannen van de samenwerkende organisaties de arbocatalogus actief gaan gebruiken op het niveau van werkgever en werknemers in individuele bedrijven. Concreet biedt de arbocatalogus het volgende:

- ◆ De arbocatalogus biedt oplossingen voor veiligheid en gezondheid op het werk, specifiek toegesneden op de afvalbranche. Voor tal van werkzaamheden in de branche bevat de arbocatalogus maatregelen om de risico's zo klein mogelijk te houden.
- ◆ In de arbocatalogus staat de huidige stand der techniek. Dit is het niveau waarop de Inspectie SZW zal handhaven bij goedgekeurde arbocatalogi.
- ◆ De wijze waarop de arbocatalogus wordt gebruikt, verschilt per functie, die personen in een bedrijf vervullen. Uiteindelijk biedt de arbocatalogus alle gebruikers de mogelijkheid te achterhalen wat de stand der techniek is en, dus, welk minimumniveau aan veiligheid, gezondheid en arbeidsomstandigheden met welke maatregelen is te realiseren.

INHOUDELIJKE VERBETERING

De Arbocatalogus Afvalbranche is dé standaard voor gezond en veilig werken binnen de afvalsector. Daarom is het van belang dat de inhoud van de arbocatalogus actueel is en wordt uitgebreid, waar nodig en wenselijk. Uiteindelijk is het doel om van de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid goedkeuring te krijgen op de aanpassingen, die in de arbocatalogus worden voorgesteld. De StAA heeft in 2020 weer een toetsingsverzoek aan de Inspectie SZW aangeboden. Dat heeft op drie onderdelen een positief resultaat gehad. Daarnaast heeft het verbod op het gebruik van werkbakken en werkplatforms geleid tot aanpassing van de Arbocatalogus Afvalbranche en is de stichting actief geweest met het onderwerp dieselmotoremissies.

GOEDGEKEURDE ONDERDELEN ARBOCATALOGUS AFVALBRANCHE

In 2020 heeft de StAA een positieve reactie van de Inspectie SZW gekregen op:

ONDERHOUDEN EN AFSTELLEN ARBEIDSMIDDELEN ►

TEERHOUDEND ASFALT ►

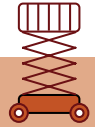

MINERALE VEZELS ►

INHOUDELIJKE VERBETERING

GEBRUIKEN GEKEURDE ARBEIDSMIDDELEN: WERKBAKKEN EN WERKPLATFORMS

Op 1 juli 2020 is een verbod in werking getreden op het uitvoeren van werkzaamheden vanuit een werkbak of vanaf een werkplatform. Dit is geregeld in Artikel 7.23d van het Arbobesluit. Het verbod geldt tenzij aan drie voorwaarden is voldaan:

- ◆ de werkgever heeft een schriftelijk werkplan opgesteld waaruit blijkt dat geen andere, veilige werkwijze mogelijk is;
- ◆ een gecertificeerde veiligheidskundige heeft het werkplan getoetst en heeft geoordeeld en vastgelegd dat de werkzaamheden overeenkomstig het werkplan veilig kunnen worden verricht;
- ◆ de werkgever meldt de werkzaamheden via een online formulier bij Inspectie SZW minimaal 2 werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden.

Deze regelgeving is in de Arbocatalogus Afvalbranche opgenomen en te vinden op de pagina [Gebruiken gekeurde arbeidsmiddelen](#).

DIESELMOTOREMISSIES: WETTELIJK GRENSWAARDE VASTGESTELD

Het inademen van dieselmotorenemissies (DME) brengt serieuze gezondheidsrisico's met zich mee. Om dit verder terug te dringen, heeft de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) op 1 juli 2020 een wettelijke grenswaarde ingevoerd van $10 \mu\text{m EC}/\text{m}^3$ voor beroepsmatige blootstelling aan DME. EC staat voor elementaire koolstofdeeltjes. Dit zijn de roetdeeltjes die tot in de longblaasjes kunnen doordringen. De waarde van $10 \mu\text{m EC}/\text{m}^3$ is voor vier jaar vastgesteld. Daarna bekijkt het ministerie of een verlaging mogelijk is.

De Inspectie SZW heeft de StAA gevraagd om naar aanleiding van de wettelijke grenswaarde de maatregelen voor DME in de Arbocatalogus Afvalbranche aan te passen. Daarbij is gekeken naar de haalbaarheid van vervanging van dieselmotoren en naar maatregelen om blootstelling aan DME te beperken tot een zo laag mogelijk niveau.

De afspraken rondom DME in de Arbocatalogus Afvalbranche zijn te vinden op de pagina [Dieselmotorenemissies](#). Dit onderdeel van de arbocatalogus is begin 2021 ter toetsing voorgelegd aan de Inspectie SZW.

PROMOTIE

Naast de inhoudelijke verbetering van de Arbocatalogus Afvalbranche rekt de StAA het promoten van de arbocatalogus ook tot haar primaire taak. De StAA ontwikkelt communicatiemiddelen om de inhoud van de arbocatalogus bij zowel werkgevers als werknemers te laten landen. Daarnaast wil zij het gebruik van de arbocatalogus stimuleren en vraagt zij hier op verschillende manieren aandacht voor.

JAARCONGRES: 'STIMULEER JE MEDEWERKERS TOT VEILIG EN GEZOND WERKEN

De Stichting Arbocatalogus Afvalbranche organiseerde haar jaarcongres op 24 november 2020. Dit keer speciaal voor leidinggevend en vanwege de coronapandemie volledig online. Met een stuk theorie en veel praktische voorbeelden zoomden de sprekers in op de vraag hoe je medewerkers stimuleert tot veilig en gezond gedrag. Michaël van Hulst, voorzitter van de StAA, gaf de aftrap en maakte het belang van de rol van leidinggevend duidelijk. Hij vroeg daarbij aandacht voor goed voorbeeldgedrag. Gedragsdeskundige Leonie Venhoeven van D&B liet vanuit haar expertise zien hoe je gedrag positief kunt beïnvloeden. Lotje de Laat, verantwoordelijk voor de interne communicatie bij PreZero Nederland (voorheen SUEZ Nederland), gaf de toehoorders zeven tips voor interne communicatie, die eraan bijdragen dat je boodschap beklijft. Ter inspiratie voor andere bedrijven en organisaties gaf De Laat bij de tips aan hoe PreZero dat doet. Dagvoorzitter Pieter Kaltner (manager Haagse Milieu Services) zorgde ervoor dat het congres soepel en plezierig verliep.

Het StAA-jaarcongres 2020 is terug te kijken via het [YouTube-kanaal van de Stichting Arbocatalogus Afvalbranche](#). Een korte terugblik is te lezen op de [nieuwpagina's van de Arbocatalogus Afvalbranche](#).

PROMOTIE

BEDRIJFSINTERNE COMMUNICATIE: THEMABLADEN EN CARTOONS

Door regelmatig te communiceren over diverse thema's uit de Arbocatalogus Afvalbranche, krijgt veilig en gezond werken blijvend de aandacht bij de achterbannen van de StAA. De StAA ontwikkelt themabladen om de bedrijven hierbij te helpen. Per thema worden gevaren en maatregelen beschreven zoals die in de arbocatalogus zijn opgenomen, en worden aanbevelingen gedaan hoe hierover intern te communiceren. Als hulpmiddel stelt de StAA cartoons over het thema ter beschikking. De aangesloten partijen van de StAA verspreiden themabladen en cartoons bij hun achterbannen. De themabladen en cartoons zijn ook te vinden op de [uitwisselingswebsite](#) van de StAA.

In 2020 heeft de StAA themabladen opgesteld voor de onderwerpen 'Afstand Houden' en 'Verkeersveiligheid'. Voor beide themabladen zijn passende cartoons gemaakt. Het eerste onderwerp is ingegeven door de coronapandemie en speciaal voor de Week van de Veiligheid 2020 bij de kop gepakt (meer daarover op pagina 9). Over dit thema zijn twee cartoons gemaakt.

INZET MIDDELEN: NIEUWSBRIEVEN EN SOCIALE MEDIA

Elk jaar verstuurt de StAA in het voor- en najaar een nieuwsbrief. Daarnaast worden de sociale-mediakanalen LinkedIn, Twitter en YouTube regelmatig ingezet om te communiceren over actuele onderwerpen.

Lees hier de nieuwsbrieven:

- ◆ [Voorjaar 2020](#)
- ◆ [Najaar 2020](#)

Sociale media

VEILIG EN GEZOND WERKEN

De StAA is verantwoordelijk voor de inhoud en de promotie van de Arbocatalogus Afvalbranche. Zij vindt het ook belangrijk om de afvalsector in de breedte op de kaart te zetten als sector die zijn verantwoordelijkheid neemt, en gezond en veilig werken hoog in het vaandel heeft staan. Door gezamenlijk, en onder het herkenbare beeldmerk en de slogan 'we werken veilig of niet' naar buiten te treden, wil de StAA meer bereik en effect hebben om gezond en veilig werken in de sector te verbeteren en het aantal ongevallen naar beneden te brengen.

BERICHTEN OVER CORONAVIRUS

2020 werd gekenmerkt door de uitbraak van het coronavirus. Om alle medewerkers in de branche een hart onder de riem te steken, plaatste de StAA in maart een bericht op de website en de socialemediakanalen. Daarbij verwees de stichting naar actuele informatie, adviezen en geldende maatregelen op overheidswebsites. In het voorjaar riep de StAA iedereen op, ondanks de pandemie, de veiligheid niet uit het oog te verliezen. De StAA vroeg iedereen kritisch te blijven kijken naar alle richtlijnen van veilig en gezond werken. Juist in een tijd waarin de bezetting een uitdaging kan zijn en medewerkers onder druk staan, is het nodig om extra alert te zijn op veiligheid en gezondheid. 'We werken veilig of niet', is ons motto, ook in moeilijke tijden. De stichting maakte ook duidelijk ervan uit te gaan dat leidinggevendenden hun medewerkers stimuleren en waar nodig ondersteunen om veilig en gezond te werken. De StAA deelde haar oproep via de website en de sociale media, en vroeg de aangesloten partijen dat ook te doen.

PROTOCOL AFVALSECTOR

Werknemers-, werkgevers- en brancheorganisaties CNV, FNV, Vakvereniging HZC, WENB, BRBS Recycling, BVOR, NVRD en Vereniging Afvalbedrijven stelden in mei 2020 een eigen protocol op voor gezond en veilig werken in de anderhalvemetersamenleving. Met de maatregelen in dit protocol kunnen organisaties in de branche het werk veilig en gezond voortzetten. De inhoud is afgestemd met de rijksoverheid. In het protocol maken de organisaties inzichtelijk hoe ze de 1,5 meter- en hygiënemaatregelen op de werkvloer hanteren. Daarvoor zijn de richtlijnen, adviezen en maatregelen van de rijksoverheid en het RIVM het uitgangspunt geweest. Het protocol geeft handvatten hoe en op welk moment welke maatregelen te treffen om de kans op besmetting met het coronavirus zoveel mogelijk te voorkomen. Het biedt organisaties de basis voor het opstellen van een eigen werkprotocol op maat, aansluitend op de eigen bedrijfsvoering en op de risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E). Dat past het beste bij de sector, omdat geen organisatie hetzelfde is en elke organisatie zijn eigen activiteiten heeft.

Het bestuur van de StAA heeft besloten het protocol op te nemen in de Arbocatalogus Afvalbranche. Op die manier wordt geborgd dat de werking van de maatregelen wordt geëvalueerd en de inhoud van het protocol actueel blijft. Afgesproken is dat het protocol een vaste plek in de arbocatalogus krijgt, zodat het voor iedereen openbaar toegankelijk is. Het protocol fungeert als basis waarop organisaties met eigen maatregelen voort kunnen bouwen. Het heeft niet als doel om op detailniveau coronamaatregelen te beschrijven waar afvalorganisaties aan moeten voldoen. Het is daarom ook niet verplicht het protocol ter toetsing aan te bieden aan de Inspectie SZW. De StAA heeft een ad-hocwerkgroep 'Protocol Afvalsector' in het leven geroepen om ervoor te zorgen dat de actualisatie van het protocol snel en slagvaardig gebeurt.

Het Protocol Afvalsector kan worden gedownload vanaf de [Arbocatalogus Afvalbranche](#).

VEILIG EN GEZOND WERKEN

WEEK VAN DE VEILIGHEID 2020: AFSTAND HOUDEN

Van 2 tot en met 5 juni 2020 organiseerde de StAA de derde editie van Week van de Veiligheid. Met deze week, die steeds plaatsvindt in de eerste week van juni, wil de StAA laten zien dat de afvalbranche gezond en veilig werken serieus neemt. Door gezamenlijk, op hetzelfde moment en op landelijke schaal aandacht te vragen voor het thema, wordt de zichtbaarheid en het bereik van deze boodschap vergroot.

De coronapandemie dwong iedereen alert te zijn op de eigen gezondheid en veiligheid, en op die van anderen, waaronder collega's. De afvalbranche is zich hier altijd bewust van en heeft veilig en gezond werken scherp op het netvlies, tijdens de coronacrisis misschien wel meer dan ooit. Daarom vond de branche het belangrijk de Week van de Veiligheid door te laten gaan. Veilig en gezond werken is altijd belangrijk, ongeacht de omstandigheden.

Door de coronapandemie was het lastig om (grootschalige) activiteiten te organiseren. Als vitale sector hebben de bedrijven genoeg te doen. Bovendien moet iedereen 1,5 meter afstand houden tot elkaar. Dit was wel de reden om aan de slag te gaan met het thema 'Afstand Houden'. Omdat het door de coronapandemie een actueel thema was, maar ook omdat de sector altijd al en in vele situaties te maken heeft met 'afstand houden'. Dan gaat het bijvoorbeeld om gevaarlijk afval, draaiende onderdelen van machines, werken met shovels en bij vuilniswagens in het verkeer. Tijdens de Week van de Veiligheid kon elke organisatie op zijn eigen manier invulling geven aan het thema en acties organiseren die aansluiten bij eigen activiteiten rondom 'afstand houden'. Om bedrijven een handje te helpen, bood de StAA een communicatietoolkit aan, waarin enkele uitgewerkte activiteiten, een themablad en cartoons waren opgenomen. De organisaties gingen vooral intern aan de slag en organiseerden de acties veelal online en - uiteraard - op afstand.

STICTINGSZAKEN

De StAA heeft, naast de inhoudelijke verbetering en promotie van de Arbocatalogus Afvalbranche, ook de verantwoordelijkheid over de organisatie en gezondheid van de stichting.

HUISHOUDELIJKE MEDEDELINGEN

- ◆ De bestuurswisselingen in 2020:
  - ◆ Michaël van Hulst (GP Groot) is door de Vereniging Afvalbedrijven voorgedragen als bestuurslid. In het voorjaar is hij gekozen tot voorzitter van de StAA.
  - ◆ Otto Friebel is namens BRBS Recycling toetreden tot het bestuur. Na het aftreden van Wouter Koenderman (ACV), als vertegenwoordiger van de WENB, heeft de heer Friebel het penningmeesterschap onder zijn hoede gekregen. Voor WENB bestaat sinds het afscheid van de heer Koenderman een vacature binnen het bestuur.
  - ◆ Arjen Baars (Haagse Milieu Services) is namens de NVRD toetreden tot het bestuur. Hij heeft Angeline Kierkels (Meerlanden) op die positie opgevolgd.
- ◆ In 2020 heeft de StAA de Jaarrekening 2019 – met positief resultaat – vastgesteld. De Begroting 2020-2022 is ongewijzigd opnieuw vastgesteld.
- ◆ Elke drie jaar moeten de uitgangspunten, die worden gehanteerd bij het publiceren van teksten op de website van de Arbocatalogus Afvalbranche, opnieuw worden vastgesteld door het bestuur. Het gaat hierbij om inhoudelijke punten, procedures, tekstredactie, structuur website en overlegstructuur. Het bestuur heeft deze uitgangspunten in 2020 weer vastgesteld.

FINANCIËLE TERUGBLIK

De StAA heeft een goed jaar achter de rug. De begrote kosten zijn grotendeels tot daadwerkelijke besteding gekomen. Op een tweetal posten heeft de StAA meer uitgegeven dan was voorzien. Zo was meer budget nodig voor de inhuur van de arboconsultant van de StAA, omdat hij onvoorziene uren heeft moeten maken. Het ging onder meer over de herziening van het onderdeel DME, en de voorbereiding en uitvoering van een expertmeeting over stofblootstelling. Daarnaast is op de begrotingspost 'Onvoorzien' meer uitgegeven dan oorspronkelijk was begroot, omdat kosten zijn gemaakt voor de huur van een externe vergaderlocatie voor de vergaderingen van de inhoudelijke werkgroepen. De StAA heeft gemeend de betrokkenheid en activiteit van de werkgroepleden hiermee een boost te geven. Deze overschrijdingen zijn opgevangen met de middelen uit het Eigen Vermogen en zijn in lijn met de bestuursbesluiten van de StAA.

De begrote middelen bedoeld voor de communicatieactiviteiten van de stichting zijn niet volledig tot besteding gekomen. Dit vanwege de coronapandemie, waardoor het jaarcongres niet fysiek kon plaatsvinden maar online moest worden georganiseerd. De middelen die niet tot besteding zijn gekomen in 2020 worden betrokken bij de middelen bedoeld voor de communicatieactiviteiten van 2021.

Geconcludeerd kan worden dat de StAA een financieel gezonde stichting is, met een Eigen Vermogen dat op peil is, en uitgaven doet conform de begroting. Afwijkingen hierop zijn in het bestuur van de StAA besproken en besloten.

NIEUWE WERKWIJZE

In 2020 is de nieuwe indeling van de inhoudelijke werkgroepen uitgerold. Sindsdien houden twee werkgroepen, namelijk de Werkgroep Inzameling, Beheer en Onderhoud (IBO) en de Werkgroep Recycling en Verwerking (RenV), zich bezig met het vernieuwen en actueel houden van de Arbocatalogus Afvalbranche. De nieuwe structuur beoogt een effectiever en efficiënter werkproces.

Ondanks dat de nieuwe werkwijze als positief wordt ervaren, blijkt uit een eerste terugblik dat het niet eenvoudig is de voortgang van de werkzaamheden te garanderen. De coronapandemie is hier mede debet aan. Het is echter van belang dat de gevraagde input van de werkgroepen tijdig wordt geleverd,

omdat anders de hertoetsingscyclus van de Arbocatalogus Afvalbranche in gevaar komt. Dit is een onwenselijke situatie. De intrede van de Beleidsregel Arbocatalogi 2019 verplicht de StAA onderdelen uit de arbocatalogus elke zes jaar ter toetsing aan te bieden aan de Inspectie SZW. De hertoetsingscyclus van de StAA is hierop afgestemd. Om de situatie het hoofd te bieden, hebben de (vice)voorzitters van de twee inhoudelijke werkgroepen en van de Afstemmende Werkgroep hierover gesproken. Geconcludeerd is dat meer menskracht nodig is om de continuïteit van de actualisatie van de arbocatalogus te kunnen garanderen. In 2021 zal de StAA beoordelen hoe hieraan invulling kan worden gegeven.

De Arbocatalogus Afvalbranche is overeengekomen tussen: BRBS Recycling, BVOR, NVRD, Vereniging Afvalbedrijven, CNV Connectief, FNV Publiek Belang, Vakvereniging Het Zwarte Corps en Werkgeversvereniging WENB

Postbus 2184, 5202 CD 's-Hertogenbosch

073 627 94 44, info@arbocatalogus-afvalbranche.nl, arbocatalogus-afvalbranche.nl